

24.03.2015

Sotep/13

§ 111

Gastroskopia (mahalaukuntähystys) -palvelusetelin ottaminen sisätautien poliklinikan yhdeksi palvelun järjestämistavaksi 1.8.2015 alkaen

HEL 2015-002343 T 06 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä palvelusetelin vakinaiseksi sisätautien poliklinikan gastroskopian palvelun järjestämistavaksi 1.8.2015 alkaen. Samalla lautakunta päätti vahvistaa palvelusetelien arvoksi 260,00€ ja, että palveluseteli on voimassa 3 kk myöntämispäivästä.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Ari Aimolahti, ylilääkäri, puhelin: 050 4020969
ari.aimolahti(a)hel.fi
Irmeli Suvanto, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lainsäädännöllinen tausta

Palvelusetelilain 4 §:n mukaan kunta päättää ne sosiaali- ja terveysterveystoimet, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain 4 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2010 määräaikaista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelikoikeuksista ja oikeutti terveyslautakunnan pilotoimaan palvelusetelin käyttöä kaupunginsairaalan sisätautien poliklinikan endoskopiakokeilukokeilussa. Tuolloin pilotiksi valittiin kolonoskopiakokeilututkimus.

Lautakuntien väliraporttien perusteella kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2012, että palvelusetelikokeiluja jatketaan 31.12.2013 saakka.

15.5.2013 kaupunginvaltuusto päätti, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli vakinaistetaan yhdeksi palvelujen järjestämistavaksi 1.1.2014 lukien ja että käytön laajentamisesta päätetään sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Kaupunginvaltuusto päätti 28.8.2013, että sosiaali- ja terveystoimen johtosäntöä muutetaan 1.1.2014 lukien siten, että johtosäntöön lisätään seuraavat uudet kohdat:

”4 § Lautakunnan tehtävät

20 päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä vahvistaa palvelusetelin arvon”

”16 § Viraston päällikön tehtävät

5 a päättää palvelusetelipalveluntuottajille asetettavista vaatimuksista ja viranhaltijoista, jotka hyväksyvät palveluntuottajat.”

Perustelut palvelusetelin käytölle

Palveluseteli sopii palvelun tuottamistavaksi erityisesti silloin, kun omassa toiminnassa on jonoja.

Terveystoimintolain mukaisesti erikoislääkärin arviota ja hoitopäätöstä tukevat tutkimukset tulee tehdä 3 kk:n aikana ja hoito tulee alkaa viimeistään 6 kk kuluttua lähetteen saapumisesta. Tällä hetkellä poliklinikan endoskopia (täyhystytutkimusten) jonot ovat 5-6 kuukautta, pieni osa potilaista on odottanut jopa yli 180vrk.

Sisätautien poliklinikalla hoitotakuussa pysyminen edellyttää sitä, että osa gastroskopiasta on välttämätöntä tuottaa palvelusetelin turvin, jononpurkuun käytetään myös omana toimintana tehtävää kliinistä lisätyötä.

Sisätautien poliklinikalla on jo käytössä kolonoskopia (paksusuolentähystys) -palveluseteli. Aiempien asiakastytyväisyyskyselyjen mukaan potilaat ovat olleet tyytyväisiä palvelusetelitoimintaan, se on lisännyt valinnan mahdollisuuksia ja siten parantanut tutkimuksen saatavuutta. Gastroskopia sopii palvelusetelitoimintaan, koska se on selkeä kokonaisuus, hyvin määritelty ja tuotteistettu. Lisäksi suurelta osin tarvitaan vain yksi tutkimuskäynti, jolloin ei tarvita polikliinistä seurantaa, eikä asiakkaan tarvitse siirtyä tutkimuspaikasta toiseen.

Gastroskopia-palveluseteli palvelumuotona

Gastroskopia-palveluseteli tulisi täydentämään endoskopiatoiminnan järjestämis-tapoja Laakson ja Malmin sisätautien poliklinikoilla. Aiemmasta kolonoskopia-palvelusetelin pilotoinnista tiedetään, että kaikki, joille on tarjottu palvelusetelin käyttöä, eivät ole palveluseteliä ottaneet, vaan he ovat valinneet julkisen terveysterveyspalvelun. Pääasiallisena syynä palvelusetelin käyttämättä jättämiseen on ollut omavastuun korkeana pidetty hinta ja toisaalta on luotettu julkiseen palveluun ja oltu siihen tyytyväisiä. Palvelusetelin käyttö kuitenkin vähentää painetta julkisiin palveluihin helpottaen näin kaikkien hoitoon ja palveluun pääsyä. Potilas on myös itse pystynyt vaikuttamaan siihen, mistä hän tutkimuksen hankkii.

Perusta palvelusetelin arvolle

Palvelusetelilain 7 §:n mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan palvelun tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus. Hallituksen esityksen mukaan palvelusetelin arvo tulisi määritellä niin, että palvelusetelistä muodostuu asiakkaalle todellinen vaihtoehto palvelun käyttämiseen.

Palvelusetelin arvoksi esitetään 260,00€, joka arvo muodostui oman vastaavan toiminnan tuotteistamisen perusteella. Arvossa on huomioitu tutkimuksen yhteydessä otettavien koepalanäytteiden (PAD) kustannus sekä palvelu-setelitoiminnan hallinnointikustannukset omissa yksiköissä. Henkilöstö- ja hallinnointikustannuslaskelmissa on tukeuduttu palvelusetelien prosessit ja hallinnolliset kustannukset Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimintavirastossa diplomityöhön (Anna Helme). Palvelusetelin arvoa määritettäessä otettiin huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle gastroskopian tekemisestä kunnan omana toimintana.

Valitessaan palvelusetelivaihtoehdon potilas maksaa omavastuuosuuden, joka muodostuu palveluntuottajien ilmoittaman hinnan ja palvelusetelin arvon erotuksesta. Omassa toiminnassa potilaalta veloitetaan poliklinikkamaksu 32,10€. Keskimäärin yksityispuolen gastroskopiahintana on n. 470–590€, josta saa KELA-korvausta 49,50€. Näin ollen asiakkaan valitessa gastroskopia-palvelusetelin, on hänen omavastuuosuutensa aina halvempi kuin jos hän hakeutuisi suoraan yksityissektorille ja saisi KELA-korvauksen (maksu olisi n. 420–540€). Palveluntuottajien ilmoittautuessa SOTE:n

24.03.2015

Sotep/13

gastroskopia-palvelun tuottajiksi kyseinen ns. listahinta yleensä laskee kilpailuvaikutuksen vuoksi selvästikin.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palvelusetelitoiminta lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Palveluseteli edesauttaa joustavaa palvelujen käyttöä tukien myönteisiä terveysvaikutuksia ja hyvinvointia. Palvelusetelitoiminta vilkastuttaa myös yritystoimintaa lisäten työpaikkoja sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Gastroskopia-palvelusetelin ei arvioida lisäävän asiakkaiden eriarvoisuutta, koska palvelusetelien oletetaan parantavan palvelujen saatavuutta, lyhentävän jonotusaikoja ja alentavan kustannuksia sekä lisäävän asiakkaan valinnanvapautta. Gastroskopia-toimenpide/palvelu on samanlainen riippumatta siitä, ottaako potilas palvelun julkiselta tai privaattisektorilta. Toimintamallin uskotaan edistävän yksityisten ja julkisten palveluiden tuottajien verkostoitumista, joka kehittää alan osaamista ja parantaa palvelun laatua.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Ari Aimolahti, ylilääkäri, puhelin: 050 4020969
ari.aimolahti(a)hel.fi
Irmeli Suvanto, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42681
irmeli.suvanto(a)hel.fi